

Nr 66

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning i visst fall i anledning av yrkesskada; given Stockholms slott den 20 februari 1959.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Torsten Nilsson

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 februari 1959.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson, uppkommen fråga om ersättning i visst fall i anledning av yrkessjukdom samt anför.

Enligt 1 § i 1929 års lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar skulle beträffande sådan försäkring bestämmelserna i 1916 års lag om

försäkring för olycksfall i arbete äga motsvarande tillämpning. På grund därav skulle, jämlikt 7 § i 1916 års lag, vid dödsfall i anledning av yrkessjukdom utgå — förutom begravningshjälp — livräntor till vissa efterlevande. Sålunda ägde änka, när äktenskapet slutits före sjukdomens yppande, uppbära livränta från dödsfallet så länge hon levde ogift.

I 20 § första stycket lagen om yrkesskadeförsäkring — vilken lag trädde i kraft den 1 januari 1955 men ej äger tillämpning i fråga om skada som inträffat dessförinnan — meddelas bestämmelser om livränta till änka efter försäkrad, som avlidit till följd av yrkesskada. Sådan livränta utgår, även om äktenskapet slutits efter det yrkesskadan inträffat. I paragrafens andra stycke föreskrives, att om den avlidne var ogift livränta efter samma grunder som gäller för änka skall utgå till ogift kvinna, som sedan avsevärd tid sammanlevde med den avlidne under äktenskapsliknande förhållanden, så ock till kvinna, som var trolovad med den avlidne och som hade eller haft barn med honom eller var havande med barn till honom. Motsvarighet till bestämmelsen i andra stycket saknas i 1916 års lag.

Grovarbetaren *Frans Ernfrid Ernfridsson* avled den 10 augusti 1958 på grund av silikos. Ernfridsson hade för denna sjukdom, som yppats den 22 april 1944, uppburit ersättning enligt yrkessjukdomsförsäkringslagen, sedan 1948 i form av livränta för helinvaliditet. Livräntan utgjorde vid tiden för dödsfallet 7 095 kronor för år. I anledning av dödsfallet har riksförsäkringsanstalten till dödsboet utgivit begravningshjälp. Ernfridsson var sedan den 1 januari 1949 gift och efterlämnade änka. Då äktenskapet slutits efter yrkessjukdomens yppande, har änkan inte tillerkänts någon livränta.

I en den 5 december 1958 till socialdepartementet inkommen skrivelse har änkan, *Agnes Ernfridsson*, hemställt om skälig livränta efter den avlidne. Därvid har bl. a. åberopats ett till skrivelsen fogat åldersbetyg, av vilket framgår att hon sedan år 1932 stadigvarande sammanbott med den avlidne.

Riksförsäkringsanstalten har i utlåtande över framställningen upplyst, att Agnes Ernfridsson är född den 12 oktober 1888 och åtnjuter ålderspension samt att behållningen i dödsboet efter Frans Ernfrid Ernfridsson utgjorde 10 058 kronor. Anstalten har, med hänsyn till varaktigheten av den i framställningen åberopade äktenskapsliknande förbindelsen, funnit skäl tala för att ersättning beredes sökanden. Anstalten upplyser att, om äktenskapet slutits före yrkessjukdomens yppande, hon skulle ha tillerkänts livränta med 975 kronor för år fr. o. m. den 11 augusti 1958.

Departementschefen

Såsom framgår av det förut anförda kan Agnes Ernfridsson enligt bestämmelserna i 1929 års lag om försäkring för vissa yrkessjukdomar inte

erhålla livränta efter sin make Frans Ernfrid Ernfridsson, vilken avlidit i yrkessjukdomen silikos. Skälet därtill är att hon inte var gift med denne, när sjukdomen yppades. Denna omständighet skulle inte ha utgjort hinder mot beviljande av livränta, om bestämmelserna i lagen om yrkesskadeförsäkring varit tillämpliga i detta fall. Av handlingarna i ärendet framgår vidare, att parterna under en tid av tolv år före sjukdomens yppande sammanbott under äktenskapsliknande förhållanden. Riksdagen har tidigare beviljat ersättning i liknande fall. Jag tillstyrker, att Agnes Ernfridsson i anledning av makens död tillerkännes ersättning som om äktenskapet slutits före yppandet av ifrågavarande sjukdom. Ersättningen bör bestridas från förslagsanslaget till Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att medgiva, att till Agnes Ernfridsson må, i enlighet med vad jag i det föregående föreslagit, utgivas ersättning i anledning av hennes avlidne mans yrkessjukdom.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Bengt Lundin
